

Datum
2018-03-05

Er referens
Dnr 0606/17
Vår referens
KR/HT

Göteborgs stad

Remissvar avseende Utredning gällande avgränsningar, krav, samt ekonomisk ersättning – valfrihetssystem enligt LOV, daglig verksamhet enligt LSS

Vårdföretagarna, som är en arbetsgivar- och branschorganisation för privata vård- och omsorgsgivare, vill härmed avlämna följande remissvar.

Vårdföretagarna är i grund och botten positivt inställda till att använda LOV för upphandlingar av vård och omsorg. Rätt genomförd kan en LOV-upphandling både bidra till valfrihet för brukaren och en större flexibilitet för den upphandlande kommunen. Med ett LOV-system är möjligheterna stora att på ett flexibelt sätt justera antalet leverantörer och platser för att svara upp mot förändrade behov under kontraktperioden.

Valfrihetssystemen enligt LOV ger landsting och kommuner större flexibilitet än traditionella LOU-upphandlingar, eftersom regelverk och ersättningar vid behov kan justeras. För en långsiktigt hållbar verksamhet krävs dock att kommuner och landsting vårdar sina LOV- och vårdvalssystem och säkrar att de inte underfinansieras. Det finns i LOV-systemen inga garantier för att kommuner och landsting räknar upp ersättningen trots att löner och priser stiger varje år.

För att LOV-upphandling av vård och omsorg, som i det här fallet daglig verksamhet, ska vara framgångsrik och leda till att brukarna erbjuds verksamhet av hög kvalitet är det dock viktigt att ersättningarna är rimliga och svarar mot vårdbehoven, att ersättningen räknas upp när löner och priser stiger, förslagsvis med SKL:s vård- och omsorgsindex, och att lika villkor och ersättning gäller för alla vård- och omsorgsgivare oavsett regi.

Nedan redovisar vi våra specifika synpunkter på Göteborgs stads Utredning gällande avgränsningar, krav, samt ekonomisk ersättning – valfrihetssystem enligt LOV, daglig verksamhet enligt LSS.

Organisation, HR och krav på tjänstens utförande

På sidan 15 i utredningen framgår följande: ”I den andra rollen av ägare av egen produktion, ska Göteborgs stad också vara en bland andra leverantörer som producerar tjänsten och ska uppfylla samma krav som gäller för privata utförare.”

Vårdföretagarna är positiva till att samma krav ställs på verksamhet i egen regi som privat verksamhet. Det är viktigt att lika villkor råder för all verksamhet i LOV-upphandlingen, oavsett utförare. Som en konsekvens av att lika krav ställs på egen regi och privat verksamhet, måste även ersättningen vara densamma för egen regi respektive privat verksamhet, som uppfattas av LOV-upphandlingen. Som vi läser

utredningen föreslår en sänkning av ersättningarna för verksamhet, för samtliga utförare, oavsett driftsform. För att en LOV-upphandling av daglig verksamhet i Göteborgs stad ska fungera tillfredsställande är det av största vikt att ersättningsnivåerna, oavsett hur justeringen från nuvarande system ser ut, blir densamma för privat verksamhet och egen regi-verksamhet.

Vårdföretagarna instämmer också i vad de externa utförare som har kontaktats av utredningen (s. 22) säger om vikten av att ersättningen måste ge förutsättningar för god kvalitet i arbetet och sysselsättningen för målgruppen, att den måste vara rimlig i förhållande till kostnaderna, att ersättningsmodellen verkligen möjliggör lika villkor för alla utförare och att det behöver framgå vad som ska ingå i ersättningen utöver direktarbetet med deltagaren.

Ekonomi och ersättningsmodell

Vårdföretagarna tillstyrker tankarna om att sätta upp kvalitetsmål för att gynna kvaliteten (s. 77).

Behovsnivåer

Vad gäller behovsnivåerna har Vårdföretagarna inget att erinra om antalet vårdnivåer, men vill påpeka vikten av att utgående ersättning svarar mot de kostnader, krav och åtaganden som följer av respektive vårdnivå.

Stadsledningskontorets bedömning ersättningsmodell

Vårdföretagarna noterar att utredningen föreslår sänkta ersättningsnivåer, men att ersättningen efter sänkning kommer att vara i nivå med de ersättningar som ges av Stockholms stad och högre än ersättningarna i många andra jämförbara kommuner. Vårdföretagarna anser att ersättningsnivåernas storlek måste vara sådana att de motsvarar kraven i respektive vårdnivå och att de ger förutsättningar för att bedriva en verksamhet av hög kvalitet.

Utredningen menar att effekterna av kostnadsmodellen måste följas och att stadsledningskontoret vidare bedömer att staden behöver beakta möjligheten att via ersättningsmodellen styra kostnadsutvecklingen. I förfrågningsunderlaget behöver det därför regleras att ersättningsmodellen årligen ska revideras.

Vårdföretagarna ser inget behov av att själva ersättningsmodellen årligen revideras, men vill däremot peka på vikten av att ersättningen årligen justeras upp enligt SKL:s vård- och omsorgsprisindex. Det är avgörande för att upprätthålla kvaliteten och vara goda arbetsgivare. Årliga uppräknings av ersättningen är den enskilt viktigaste åtgärden för att stärka förutsättningarna för långsiktigt hållbar omsorg, såväl ekonomiskt som kvalitetsmässigt.

Om kommunen ändå blir tvungen att täcka upp underskott i den offentligt drivna verksamheten bör ersättningen till de privata omsorgsgivarna i efterhand regleras i motsvarande grad. Det skulle säkra lika villkor för alla aktörer att ge en god omsorg till sina brukare.

Med vänlig hälsning

Håkan Tenelius
Näringspolitisk chef
Vårdföretagarna

Karl Rydå
Näringspolitisk expert
Vårdföretagarna